

## INFLUENȚA CIUPITULUI DUBLU ASUPRA PRODUCTIVITĂȚII ȘI CALITĂȚII FRUCTELOR DE ZMEUR LA SOIUL BIENAL PRZEHYBA

**DODICA DMITRI**

*student ciclul 3, facultatea horticultură, UASM*

Operațiile în verde la cultura Zmeur (*Rubus idaeus*) este un procedeu determinant în creșterea și dezvoltarea plantelor. Din operațiile în verde în primul an de vegetație efectuate tradițional la soiurile bienale se suprimă ramurile laterale de pe tulpina până la 15 cm de la nivelul solului. În perioada de fructificare a plantelor se efectuează și alte procedee tehnologice pentru a menține echilibrul între creștere și fructificare.

Scopul lucrării: ridicarea productivității plantațiilor de zmeur prin identificarea operațiilor în verde înalt efective la soiul de zmeur bienal Przehyba în condițiile Republicii Moldova. Pentru realizarea scopului se înaintează următoarele **obiective**: Evaluarea dezvoltării aparatului foliar a plantelor de zmeur, prin plasarea acestora înainte de plantare pentru 7 zile în tunel acoperit cu peliculă; Utilizarea ciupitului în verde, după metoda lui Sobolev la soiul Przehyba; Evaluarea influenței ciupitului după, Metoda lui Sobolev asupra perioadei de fructificare; Determinarea volumului de producție, cu și fără utilizarea ciupitului la plantele de zmeur.

Soiul Przehyba. Soi de vigoare mare, formează ramuri laterale până la 1,2 m lungime, drăjonează mediu. Prezintă plasticitate ecologică înaltă în diferite zone climaterice, cu condiția umidității suficiente și fertilității solului, în perioadele critice ale plantei. Crește și se dezvoltă bine pe soluri cu textură ușoară, luto-argiloase, cu pH cuprins între 6,8-7,5. Este mediu sensibil la secetă și la înghețurile de revenire primăvara târziu, pretențios față de soluri argilo-lutoase cu textură grea. Transportabilitatea medie a fructelor.

Metodologia de cercetare. Investigațiile s-au efectuat în zona pomicolă Nord, r-nul Șoldănești or. Șoldănești, în „GȚ Nasu Vasile” în perioada anilor 2019-2021. Plantele de zmeur, au fost importate din Polonia, crescute în substrat nutritiv, plasate în alveole celulare, de tip S84. Vârsta plantelor la momentul plantării a fost 6 luni. În cercetare s-au utilizat următoarele variante: **V1** - plante forțate în spațiu protejat timp de 7 zile și ciupirea dublă, după „Metoda lui Sobolev”; **V2** - plante forțate în teren protejat, și ciupire dublă, după „Metoda lui Sobolev”; **V3** - plante forțate în teren protejat pentru 7 zile, și ciupitul vârfului tulpinilor anuale cu 10 cm, înainte de înflorire (Mai 2020); **V4** - plante forțate în teren protejat pentru 7 zile, și ciupitul vârfului tulpinilor anuale (Mai 2020) cu 10 cm, înainte de înflorire; **V5** - plante forțate în teren protejat pentru 7 zile, și ciupitul ramurilor anuale cu 10 cm, (Martie 2021) de pe tulpinile biennale; **V6 martor** - plante care nu au fost forțate și nu a fost aplicat ciupitul vârfului tulpinilor și ramurilor de rod în doi ani consecutivi.

Managementul cultural al plantației. Solul se menține ca ogor lucrat, plantația se irigă prin picurare. În perioada de vegetație sa introdus în sol prin irigare, îngrășăminte pe baza de N:P:K.

Rezultate și discuții. Randamentul de fructe, la trei plante, a fost mai mare în V1 (1680 g), V2 (1300 g) și V3 (1216 g). La celelalte variante volumul de fructe recoltate a fost mai puțin de 1000 g, doar cu excepția în V6 martor a fost de 1029,6 g recoltat de pe 3 plante cercetate. Dacă analizăm greutatea medie a fructului, atunci observăm că cel mai mare greutate a fructului am obținut în V3 și V4, urmat de V5 și V6 martor. Cea mai mică greutatea a fructului am obținut în V2.

**Conducător științific - dr. hab., prof. univ. Valerian BALAN**